

3. Мацюк В. Фізика. Збірник задач. 9 клас / В.Мацюк, Н.Струж. - Тернопіль: Підручники і посібники, 2019. - 304 с.

Мачача Т. С.,
*кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник,
старший науковий співробітник відділу технологічної освіти,
Інститут педагогіки НАПН України,
м. Київ, Україна*

КОНЦЕПТУАЛЬНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОГО ПОСІБНИКА «ПРОЄКТУВАННЯ ВИРОБІВ В ЕТНОСТИЛІ»

Навчальний посібник «Проектування виробів в етностилі» є інформаційно-діяльнісною моделлю особистісно й компетентісно орієнтованого процесу навчання. Він розроблений відповідно до інваріантної складової авторської навчальної програми однойменного інтегрованого курсу для профільної середньої технологічної освіти. Ця навчальна програма має гриф Міністерства освіти й науки України (протокол № 2 від 10 червня 2019 року) [1].

Інтегрований курс «Проектування виробів в етностилі» призначений для задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб учнів; формування ключових і предметної компетентностей; оволодіння основами проектування в навчальних умовах; розвитку освітнього досвіду у відтворенні і творенні духовно-матеріальної культури українського народу; свідомого професійного самовизначення.

Зараз на часі розвиток «Освіти 4.0.», яка покликана враховувати вимоги нової промислової революції «Індустрія 4.0.». Кожна технологічна революція потребує нові форми організації продуктивної діяльності, способи кооперування дій і розподілу праці, технології мислєдіяльності [2, с. 60]. Постає питання, які інновації і як відображати у навчальній книзі для профільного навчання технологій, її змісті і структурі?

Методологічною основою розроблення змісту навчального посібника «Проектування виробів в етностилі» є педагогічна технологія компетентісного навчання. Компетентність – це новий рівень самоорганізації людини в невизначених умовах, її усвідомлення себе. А тому, в основі навчання лежить рефлексивна мислєдіяльність учня – осмислення і моніторинг своєї діяльності, того, що він знає, а що – не знає, що уміє робити, а що – ні, розуміння того, для чого він здійснює діяльність і якими засобами і способами потрібно оволодіти, щоб її ефективно реалізувати. Учень дивиться на себе ніби з боку, як на суб'єкта діяльності, діючи у цьому світі, здатного його робити кращим, творчо впливати на нього без заподіяння шкоди собі, оточуючим та довкіллю.

Зміст навчального посібника групується навколо фундаментальних освітніх об'єктів творчого процесу проектування виробів в етностилі, які концентрують в собі відповідний навчальний матеріал. Такими об'єктами є:

–засоби виразності декоративно-ужиткового мистецтва (елементи й принципи побудови композиції);

–способи проектування (міні-маркетингові дослідження, дизайн-аналіз, розробка історичних довідок, продукування ідей, моделювання, конструювання тощо);

–компоненти предметної компетентності (особистісний, знаннєвий, діяльнісний, ціннісний), що сприяють розвитку творчих здібностей кожного учня, об'єктивованому оцінюванню і самооцінюванню результатів навчання.

Основою реалізації компетентісного навчання за змістом навчального посібника є:

–позитивна мотивація навчання, особистісні інтереси, потреби й можливості, які можна і потрібно узгоджувати з соціальними;

–сукупність базових та інтегративних знань і вмій у сфері проектування виробів в

етностилі, традицій декоративно-ужиткового мистецтва українського народу;

–інтерактивні форми і методи організації навчального процесу, синергія (співробітництво) [3, с. 132].

Структура змісту навчального посібника спонукає учнів до аналізу й цілісного сприйняття навчальних тем, дослідження різних джерел інформації, її критичного осмислення й активного обговорення в групах, застосування здобутих знань у практичній діяльності, рефлексії і презентування власних результатів навчання.

Оволодіння ключовими й предметною компетентностями в процесі вивчення інтегрованого курсу «Проектування виробів в етностилі» з допомогою навчального посібника сприяє розвитку в учнів самоідентичності, здібності та здатності творчо розв'язувати в повсякденному житті реальні проблеми – від побутових до соціальних і професійних. Вони необхідні для ефективної діяльності в подальшому працевлаштуванні та мінливій професійній діяльності. За своєю сутністю компетентнісне профільне навчання технологій є своєрідною моделлю формування якісного життя не лише в шкільному віці, але й у майбутньому.

Ключові слова: навчальний посібник, освіта 4.0., проектування виробів в етностилі, технологія компетентного навчання.

Список літератури

1. Мачача Т. С. Актуальність навчальної програми курсу за вибором «Проектування виробів в етностилі». Трудова підготовка в рідній школі. 2019. № 3. С. 10—17. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/718400/>
2. Мачача Т. С., Юрженко В. В. Стратегії розвитку технологічної освіти в середній загальноосвітній українській школі: наскрізність змісту і структури. Український педагогічний журнал. 2017. Вип. 2. С. 58-68.
3. Machacha Tetyana. Cultural and creative potential of technological education content of the secondary school pupils. Intercultural Communication. 2016. Vol. 1/1. P. 122-135.

Мачача Т.С.,

*кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник,
старший науковий співробітник відділу технологічної освіти,*

*Інститут педагогіки НАПН України,
м. Київ, Україна*

Гаврилюк Г. М.,

*кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри теорії й методики викладання навчальних дисциплін,
КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»,*

м. Херсон, Україна

Стрижова Т. В.,

*учитель-методист,
спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії,
учитель трудового навчання загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів № 10,*

м. Нова Каховка, Україна

ВИКОРИСТАННЯ КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ КНИГИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ

Система освіти раптово опинилася в умовах карантину, що спричинив хаотичний пошук способів переведення процесу навчання із офлайну в онлайн. У соцмережах батьки стривожено повідомляють, що діти самостійно не справляються з дистанційним навчанням, вони перевантажені, швидко втомлюються, не мають навичок самоорганізації і планування